

DECIZIE

21 martie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil al Curții de Apel Chișinău

Având în componența sa:

Președintele completului, judecătorul

Bulgac Lidia

Judecătorii

Panov Ana și Dașchevici Grigore

Grefier

Pantea Natalia

examinând în ședință publică cererea de apel declarată de avocatul Brînză Victor, în interesele apelantului SRL „Trans Eugilion Com”, împotriva hotărârii Judecătoria Strășeni sediul central din 09 august 2018, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de SRL „Trans Eugilion Com” către Sulă Petru privind repararea prejudiciului material cauzat angajatorului în mărime de 10 400 lei, 250 Euro, 200 dolari SUA și încasarea cheltuielilor de judecată

c o n s t a t ă :

Pretențiile reclamantului.

La 15 iunie 2018 reclamantul SRL „Trans Eugilion Com” s-a adresat în instanță cu o cerere de chemare în judecată împotriva lui Sulă Petru privind repararea prejudiciului material cauzat angajatorului în mărime de 10 400 lei, 250 Euro, 200 dolari SUA și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că în baza contractului individual de muncă Sulă Petru a fost angajat în calitate de șofer internațional la SRL „Trans Eugilion Com”, concomitent la 21 ianuarie 2001 între angajat și angajator a fost semnat contractul privind răspunderea materială individuală deplină, prin care Sulă Petru în calitate de angajat, conform pct. 1 s-a obligat: a) să întreprindă măsurile necesare ce nu ar permite deteriorarea și/sau pierderea bunurilor materiale încredințate pentru vânzare, depozitare, transmitere și folosire; b) să informeze Administrația privitor la eventualele cauze ce ar aduce la deteriorarea și/sau pierderea acestor bunuri. Iar, potrivit pct. 3.1 al contractului din 21.01.2015: „în cazul deteriorării și/sau pierderii din vina angajatului a bunurilor și/sau mijloacelor financiare încredințate acestuia angajatul este obligat de a restitui integral dauna cauzată administrației..”

Mai indică reclamantul că pentru îndeplinirea funcțiilor ce i se cuvin conform contractului de muncă, pe numele pîrîtului Sulă Petru a fost deschis contul bancar nr. MD39PR00225180280001498, la BC „Pro Credit Bank”, SA, fiindu-i eliberat un card bancar.

Susține reclamantul că la 02.06.2017 de către SRL „Trans Eugilion Com”, pe contul bancar nr. MD39PR00225180280001498 a fost depusă suma de 10 000 lei, pentru suportarea cheltuielilor în timpul deplasării cu transportul peste hotare.

De asemenea indică că la 02.06.2017 pîrîtului Sulă Petru i-au fost transmise bani în sumă de 250 euro, 200 dolari SUA și 400 lei pentru cheltuieli de motorină și alte cheltuieli curente legate de transportul de mărfuri pe ruta Moldova-Litania. Începînd cu 02.06.2017 Sulă Petru nu s-a prezentat la serviciu și nu și-a îndeplinit obligațiunile de serviciu pentru care i-au fost eliberate mijloacele financiare. Ulterior, fiind verificat rulajul de pe contul bancar pe cale-l gestiona Sulă Petru, s-a stabilit că suma de 10 000 lei a fost extrasă și folosită de Sulă Petru în alte scopuri decît în interesul SRL „Trans Eugilion Com”.

Pîrîtul fiind somat să se prezinte la oficiul întreprinderii pentru a preda bunurile ce aparțin SRL „Trans Eugilion Com”, dînsul nu s-a prezentat și a refuzat să recepționeze somațiile din 23.10.2018 și din 21.11.2018.

Consideră reclamantul că pîrîtul Sulă Petru fiind angajat la SRL „Trans Eugilion Com”, în calitate de șofer internațional, în timpul executării atribuțiilor de serviciu a acționat ilegal, cu cauzarea de prejudicii materiale companiei în mărime de 10 400 lei, 250 Euro și 200 dolari SUA. În asemenea circumstanțe, Sulă Petru este obligat să restituie SRL „Trans Eugilion Com”, prejudiciul material cauzat. Or, toate încercările reclamantului de a recupera prejudiciul material cauzat companiei nu a adus nici un rezultat, iar Sulă Petru se eschivează de la înlîniri cu reprezentanții companiei.

Solicita reclamantul SRL „Trans Eugilion Com”, încasarea din contul pîrîtului Sulă Petru în beneficiul său a prejudiciului în sumă de 10 400 lei, 250 Euro, 200 dolari SUA și încasarea cheltuielilor de judecată suportate.

Pozitia instanței de fond.

Prin hotărîrea Judecătoria Strășeni sediul Central din 09 august 2018, acțiunea înaintată de către SRL „Trans Eugilion Com” a fost respinsă ca neîntemeiată.

Solicitarea apelantei.

Invocînd ilegalitatea acestei hotărîri, la 06 septembrie 2018 avocatul Brînză Victor, în interesele apelantului SRL „Trans Eugilion Com”, a declarat apel împotriva hotărîrii Judecătoria Strășeni sediul Central din 09 august 2018, solicitînd admiterea apelului, casarea hotărîrii instanței de fond, cu emiterea unei noi hotărîri, prin care acțiunea să fie admisă integral.

Termenul de declarare a apelului.

Colegiul civil reiterează prevederile art. 362 alin. (1) CPC, care statuează expres că termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării

dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

Din actele pricinii rezultă că hotărârea atacată cu apel a fost pronunțată la 09 august 2018 (f.d.31), apelul a fost depus la 06 septembrie 2018 (f.d.33-34). Astfel, prin prisma art. 362 alin. (1) CPC, instanța de apel constată că apelul a fost depus în termen.

Argumentele părților.

În motivarea apelului, reprezentantul apelantului a criticat hotărârea adoptată de către prima instanță și a indicat că circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii nu au fost constatate și elucidate pe deplin, de asemenea, circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii, pe care prima instanță le consideră constatate, nu au fost dovedite cu probe veridice și suficiente. La fel, a indicat că au fost încălcate normele de drept procedural.

În ședința de judecată reprezentantul apelantului SRL „Trans Eugilion Com” – avocatul Brînză Victor a solicitat instanței admiterea apelului în sensul declarat, reiterînd motivele de drept și de fapt indicate în cererea de apel motivată.

Intimatul Sulă Petru și reprezentantul acestuia avocatul stagiar Tatiana Jioară, în ședința instanței de apel au solicitat respingerea cererii de apel, cu menținerea hotărârii primei instanțe pe care o consideră legală și întemeiată.

Aprecierea instanței de apel.

Audiind explicațiile participanților la proces, studiînd materialele dosarului în raport cu argumentele invocate în cererea de apel, Colegiul civil al Curții de Apel Chișinău ajunge la concluzia că apelul este întemeiat și care urmează a fi admis cu casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri, prin care a admite parțial cererea de chemare în judecată înaintată de SRL „Trans Eugilion Com”, din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 385 lit. c) CPC, instanța de apel, după ce judecă apelul, este în drept să admită apelul și să caseze integral sau parțial hotărârea primei instanțe, emiînd o nouă hotărâre.

Potrivit prevederilor art. 386 alin. (1) CPC, hotărârea primei instanțe se casează de instanța de apel, dacă concluziile primei instanțe expuse în hotărâre sunt în contradicție cu circumstanțele pricinii, normele de drept material au fost încălcate.

Conform art. 239 CPC coroborat cu art. 130 CPC, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală și întemeiată și urmează să conțină, în special, circumstanțele pricinii, constatate de instanță, probele pe care se întemeiază concluziile ei privitoare la aceste circumstanțe, argumentele invocate de instanță la respingerea unor probe și legile de care s-a călăuzit instanța.

Totodată, instanța de judecată este obligată să reflecte în hotărâre motivele concluziilor sale privind admiterea unor probe, precum și argumentarea preferinței unor probe față de altele. Din interpretarea art. 6 al CEDO, pronunțarea de către instanțele judecătorești a unor hotărâri motivate constituie una dintre garanțiile dreptului fundamental la un proces echitabil și acesta presupune obligațiunea instanței judecătorești de a se expune în hotărârile contestate asupra tuturor cerințelor acțiunii, precum și argumentelor invocate de către părți întru, respectiv, admiterea sau respingerea acestora (cauza Garcia Ruiz, 26). Analiza pe care judecătorul o face în legătură cu motivele de fapt și de drept, care i-au format convingerea în sensul unei anumite soluții trebuie să fie clară și simplă, precisă, conchisă și fermă, să aibă putere de convingere. Această dispoziție legală a fost adoptată în scopul de a asigura o bună administrare a justiției, de a întări încrederea justițiabililor în hotărârile judecătorești și de a da posibilitatea instanțelor superioare să-și exercite controlul judecătorec.

Articolul 241 alin. (5) CPC direct indică că în motivarea hotărârii se indică circumstanțele pricinii, constatate de instanță, probele pe care se întemeiază concluziile ei privitoare la aceste circumstanțe, argumentele invocate de instanță la respingerea unor probe, legile de care s-a călăuzit instanța.

Astfel, din actele cauzei rezultă cu certitudine că în baza contractului individual de muncă, Sulă Petru a fost angajat în calitate de șofer internațional în compania SRL „Trans Eugilion Com”, la 21 ianuarie 2015 angajatul și angajatorul încheind contractul privind răspunderea material individual deplină, prin care Sulă Petru, în calitate de angajat, s-a obligat să întreprindă toate măsurile necesare ce nu ar permite deteriorarea și/sau pierderea bunurilor materiale încredințate pentru vânzare, depozitare, transmiterea și folosire, să informeze administrația privitor la eventualele cauze ce ar aduce la deteriorarea și/sau pierderea acestor bunuri. Conform pct. 3.1 al contractului, în cazul deteriorării și/sau pierderii din vina Angajatului a bunurilor și/sau mijloacelor financiare încredințate acestuia Angajatul este obligat de a restitui integral dauna cauzată Administrației (f.d. 11).

Pe numele lui Sulă Petru a fost deschis contul bancar nr. MD39PR002225180280001498, la BC „ProCredit Bank” SA, fiindu-i eliberat un card bancar, la care apelanta a depus la 02 iunie 2017 suma de 10000 lei pentru suportarea cheltuielilor în timpul deplasării cu transportul peste hotare.

Începînd cu 02 iunie 2017 Sulă Petru nu s-a prezentat la serviciu și nu a îndeplinit obligațiunile de serviciu pentru care i-au fost eliberate mijloacele financiare.

Ulterior, fiind verificat rulajul de pe contul bancar pe care-l gestiona Sulă Petru, s-a stabilit că suma de 10000 lei a fost extrasă și folosită de Sulă Petru în alte scopuri decît în interesul SRL „Trans Eugilion Com” (f.d.12-13), motiv pentru care intimatul a fost somat să se prezinte la oficiul întreprinderii pentru a preda bunurile ce aparțin SRL „Trans Eugilion Com”, iar dînsul nu s-a prezentat și a refuzat să recepționeze somațiile din 23 octombrie 2018 și din 21 noiembrie 2018 (f.d. 17-20).

Înaintînd prezenta cererea de chemare în judecată împotriva lui Sulă Petru, reclamanta SRL „Trans Eugilion Com” a solicitat încasarea din contul pîrîtului Sulă Petru în beneficiul său a prejudiciului în sumă de 10 400 lei, 250 Euro, 200 dolari SUA și încasarea cheltuielilor de judecată suportate (f.d.1-4).

Fîind investită cu judecarea pricinii în cauză ce are ca obiect repararea prejudiciului material, prima instanță a ajuns la concluzia netemeiniciei cererii de chemare în judecată, pe care a respins-o integral (f.d.31).

Pentru a se pronunța astfel, prima instanță a motivat că nu poate reține în calitate de probă, confirmarea semnată de către directorul Știrbu Viorica, contabilul-șef Ghimp Tatiana și contabilul Cernega Diana, prin care se confirmă că pîrîtul Sulă Petru a primit de la Știrbu Ion mijloace bănești în numerar în sumă de 250 euro și 200 dolari SUA și transferul pe cardul personal în mărime de 10000 lei pentru cheltuielile de deplasare, din motiv că această confirmare nu constituie o probă pertinentă în condițiile în care instanței nu i-au fost prezentate facturi, ordine, dispoziții ale directorului cu privire la transferarea sumelor specificate și scopul acestor transferuri.

De asemenea, prima instanță a indicat că nu a fost prezentată de către reclamant nici o probă, nici un act, în care să fie făcută mențiunea precum că suma de 10000 lei este transferată pîrîtului Sulă Petru anume pentru cheltuielile de deplasare, mai mult, pîrîtul indică în ședința de judecată că această sumă a fost transferată în contul salariului (f.d. 35-38).

În contextul pretențiilor deduse judecării, Colegiul reține că în temeiul art. 327 alin. (1) Codul muncii, partea contractului individual de muncă (angajatorul sau salariatul) care a cauzat, în legătură cu exercitarea obligațiilor sale de muncă, un prejudiciu material și/sau moral celeilalte părți repară acest prejudiciu conform

prevederilor prezentului cod și altor acte normative.

În conformitate cu art. 333 alin. (1) Codul muncii, salariatul este obligat să repare prejudiciul material cauzat angajatorului, dacă prezentul cod sau alte acte normative nu prevăd altfel.

Potrivit dispozițiilor art. 338 alin. (1) lit. b) și f) Codul muncii, salariatul poartă răspundere materială în mărimea deplină a prejudiciului material cauzat din vina lui angajatorului în cazurile când salariatul a primit bunurile și alte valori spre decontare în baza unei procuri unice sau în baza altor documente unice. În conformitate cu legislația în vigoare, salariatului îi revine răspunderea materială deplină pentru prejudiciul cauzat angajatorului în timpul îndeplinirii obligațiilor de muncă.

În corespundere cu art. 514 Cod civil, obligațiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) și din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condițiile legii.

Conform prevederilor art. 1389 alin. (1)-(3) Cod civil, persoana care, fără temei legal sau contractual, a dobândit ceva (acceptant) ca urmare a executării unei prestații de către o altă persoană (prestator) sau a realizat în alt mod o economie din contul altuia este obligată să restituie acestei alte persoane ceea ce a primit sau a economisit. Nu este relevant faptul dacă îmbogățirea fără justă cauză a avut loc ca rezultat al comportamentului uneia dintre părți, a unui terț sau ca urmare a unei cauze independente de voința lor.

Persoana care, întru executarea unei obligații prezente sau viitoare, a prestat ceva altuia poate cere restituirea prestației dacă:

- a) temeiul raportului obligațional a decăzut ulterior;
- b) obligația este blocată de o excepție care exclude pe termen lung posibilitatea executării ei.

Pretenția de restituire este exclusă dacă:

- a) prestația a corespuns unei obligații morale;
- b) acceptantul va dovedi că prestatorul știa despre inexistența obligației, dar a executat totuși prestația sau că acesta a prestat în scopuri filantropice și de binefacere;
- c) pretenția de restituire a celor prestate întru executarea unui contract nul ar contraveni scopului protector al normei care a instituit nulitatea.

Prin prisma normelor citate supra instanța de apel conchide că salariatul este îndreptțit de a încasa de la angajator drepturile salariale și sumele aferente prestării de către acesta a muncii, excepție constituind situațiile specificate la art. 148 alin. (5) Codul muncii, ce prevede că salariul plătit în plus salariatului de către angajator (inclusiv în cazul aplicării greșite a legislației în vigoare) nu poate fi urmărit, cu excepția cazurilor unei greșeli de calcul.

În cazul dat însă, instanța constată că suma achitată de către apelantă intimatului în mărime de 10000 lei nu se atribuie la drepturile salariale, deoarece în temeiul art. 176 alin. (1) lit. c) Codul muncii, constituie o compensație legată de deplasarea angajatului în interes de serviciu, motiv pentru care prevederile art. 148 alin. (5) Codul muncii nu se aplică în cazul dat.

În consecință, dat fiind că suma sus-indicată reprezintă o compensație ce se achită pentru scopul expres definit de Lege, nerealizarea de către salariat a atribuțiilor respective denotă că încasarea sumei date a fost realizată fără un temei justificat. Or, Colegiul civil reiterează că Sulă Petru fiind angajat la „Trans Eugilion Com” SRL în calitate de șofer internațional, începând cu 02 iunie 2017, după efectuarea plății respective nu s-a prezentat la serviciu și nu și-a îndeplinit obligațiunile de serviciu pentru care i-au fost eliberate mijloacele financiare (f.d. 12-14, 15).

În consecință, dat fiind că suma nominalizată a fost încasată fără un temei legal, angajatorul nerealizând scopul pentru care aceasta a fost achitată, iar intimatul nu dispune de un temei legal pentru a o încasa, în speță constatându-se și lipsa temeiurilor ce ar justifica nerestituirea acestei sume conform exigențelor legale pertinente, Colegiul constată că în speță se întrunesc temeiurile legale pentru instituirea obligației intimatului de restituire apelantei a sumei respective, motiv pentru care pretenția respectivă este posibil de a fi admisă.

Colegiul apreciază ca fiind eronate argumentele intimatului Sulă Petru precum că suma de 10000 lei transferată acestuia, constituie o plată a salariului, deoarece intimatul nu a prezentat, contrar sarcinii pozitive de probațiune instituite de art. 118 alin. (1) CPC și art. 328 alin. (2) Codul muncii, nici o probă ce ar confirma existența unei restanțe salariale a apelantei în cuantumul transferat de aceasta intimatului, aserțiunile acestuia precum că nu a primit salariul nefiind posibil de a fi reținute în condițiile în care nu sunt probate corespunzător.

În asemenea circumstanțe, instanța de apel apreciază ca fiind legale și întemeiate argumentele apelantei „Trans Eugilion Com” SRL precum că Sulă Petru trebuie să poarte răspundere materială deplină pentru prejudiciile aduse societății din vina lui și prin urmare, la caz, sunt întrunite condițiile legale pentru repararea prejudiciului material din contul acestuia în sumă de 10000 lei, acest cuantum fiind constat prin extrasul din contul bancar nr. MD39PR002225180280001498.

Referitor la pretențiile apelantei privind încasarea prejudiciul material în mărime de 250 euro și 200 dolari SUA, Colegiul civil al Curții de Apel Chișinău le consideră neîntemeiate, deoarece apelanta, contrar prevederilor art. 118 alin. (1) CPC nu a prezentat instanței de judecată probe pertinente ce ar confirma încasarea de către intimat a acestor sume.

Conform art. 210 Cod civil, trebuie să fie încheiate în scris actele juridice dintre persoanele juridice și persoanele fizice, dacă valoarea obiectului actului juridic depășește 1000 lei.

Astfel, confirmarea semnată de către directorul „Trans Eugilion Com” SRL, contabilul și contabilul șef al SRL „Trans Eugilion Com” precum că la 02 iunie 2017 intimatul Sulă Petru ar fi primit de la Știrbu Ion mijloace bănești în numerar în sumă de 400 lei, 250 euro și 200 dolari SUA, prezentată de apelantă, nu pot fi reținute, deoarece la confirmarea respectivă nu au fost anexate acte primare ce ar confirma ridicarea de către Știrbu Ion a sumelor respective din contul apelantei și nici acte de plată a sumelor respective, contrasemnate de intimat, ce ar confirma încasarea.

Din aceste motive, instanța constată că lipsa probelor scrise privind încasarea de către intimat a sumelor sus-indicate, exclude obligația acestuia de a le restitui apelantei, motiv pentru care pretențiile respective au fost just respinse de prima instanță, probe admisibile în temeiul art. 122 alin. (1) și 210-211 Cod civil, ce ar dovedi încasarea de către intimat a sumelor date nefiind prezentate instanței.

Potrivit art. 94 alin. (1) CPC, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părți care a avut câștig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acțiunea reclamantului a fost admisă parțial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporțional părții admise din pretenții, iar pârului - proporțional părții respinse din pretențiile reclamantului. Reieșind din norma legală enunțată și ținând cont de faptul că pretențiile apelantului-reclamant au fost admise parțial, intimatul urmează să-i restituie cheltuielile de judecată, formate din taxa de stat în mărime totală de 525 lei, achitată la depunerea cererii de chemare în judecată

cît și la depunerea cererii de apel.

Din considerentele menționate și avînd în vedere că cererea de apel este întemeiată, instanța constatînd temeinicia parțială a pretențiilor apelantei, argumentele contrare ale părților fiind nefondate și combătute integral prin constatările făcute supra, Colegiul civil al Curții de Apel Chișinău ajunge la concluzia de a admite apelul declarat cu casarea parțială a hotărîrii primei instanțe și emiterea în partea indicată a unei noi hotărîri de admitere a pretențiilor.

În conformitate cu art. 385 lit. c), art. 389-390 Cod de procedură civilă, Colegiul civil

D E C I D E:

Se admite cererea de apel declarată de avocatul Brînză Victor, în interesele apelantului SRL „Trans Eugilion Com”.

Se casează integral hotărîrea Judecătoriai Strășeni sediul central din 09 august 2018, cu pronunțarea unei noi hotărîri după cum urmează:

Se admite parțial cererea de chemare în judecată înaintată de SRL „Trans Eugilion Com”.

Se încasează din contul lui Sulă Petru în beneficiul SRL „Trans Eugilion Com” prejudiciul material cauzat angajatorului în mărime de 10 000 (zece mii) lei și și cheltuieli de judecată ce țin de plata taxei de stat proporțional pretențiilor admise în mărime de 525 lei (cinci sute douăzeci și cinci lei).

În partea pretențiilor reclamantei SRL „Trans Eugilion Com” privind încasarea prejudiciul material în mărime de 250 (două sute cincizeci) Euro și 200 (două sute) dolari SUA, acțiunea se respinge ca neîntemeiată.

Decizia este definitivă și executorie la momentul pronunțării, însă poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 2 luni de la data comunicării deciziei integrale.

Președintele ședinței, judecătorul

Bulgac Lidia

Panov Ana

Judecătorii

Dașchevici Grigore